

בש"פ 5577/19 - תמיר לשם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5577/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: תמיר לשם

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 5.8.2019 במ"ת 42677-04-19 שניתנה על ידי
כבוד השופטת נ' בכור

תאריך הישיבה: ה' באלול התשע"ט (5.9.2019)

בשם העורר: עו"ד משה סוחמדי; עו"ד טל ליטן

בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן; עו"ד יעלה הראל

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 5.8.2019 במ"ת 42677-04-19 (השופטת נ' בכור), בגדרה הורה על מעצרו של העורר, תמיר לשם, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. נגד לשם ונגד 19 נאשמים נוספים הוגש כתב אישום שעניינו בפעילותו של ארגון 'טלגראס', אשר הפעיל פלטפורמה דיגיטלית לסחר בסמים. פרטי הפרשה תוארו בהרחבה בהחלטתה של השופטת ד' ברק-ארז בבש"פ 4354/19 מדינת ישראל נ' פלוני (10.7.2019) (להלן: בש"פ 4354/19). במסגרת כתב האישום יוחסו ללשם עבירות של תיווך לסחר בסמים מסוכנים, הדחת קטין לסמים מסוכנים, עסקה בסמים מסוכנים, הלבנת הון ועבירות נוספות, הכל במסגרת ארגון פשיעה. על-פי המתואר בכתב האישום, במשך תקופה של שנה, שימש לשם כראש ענף מגדלים

בטלגראס. במסגרת תפקידו, סיפק לשם מידע ותמיכה למגדלי סמים, וניהל ערוצים שונים בפלטפורמת המסרים שבה השתמש הארגון, וביניהם ערוצים למכירת זרעים וציוד עזר לגידול סמים. עוד נטען, כי לשם ניהל ערוץ יעודי למכירת סמים מסוכנים למנהלי ולעובדי טלגראס, שבו פיקח על מחירי העסקאות. להשלמת התמונה יצוין, כי במסגרת פרשת טלגראס הוגש כתב אישום נוסף, נגד שבעה מעורבים אחרים, מרביתם בדרג הניהולי הבכיר של הארגון.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של לשם ושל יתר הנאשמים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בעקבות זאת, נערכו בעניינו של לשם שני תסקירים מטעם שירות המבחן, ובמסגרתם הומלץ על שחרורו ל'מעצר בית' בבית הוריו, תחת פיקוחם של בני משפחתו. שירות המבחן מצא, כי חוויית המעצר הקשה, ההליך המשפטי שבו הוא מצוי וחשיפת מעורבותו בפרשה לפני בני משפחתו - מהווים גורמים מרתיעים, אשר יש בהם כדי להפחית מן המסוכנות הנשקפת ממנו. אף על-פי כן, בהחלטתו מיום 5.8.2019, נעתר בית המשפט המחוזי לבקשת המשיבה, והורה על מעצרו של לשם עד תום ההליכים. בית המשפט ציין אמנם, כי "כעולה מכתב האישום, ענף המגדלים, אותו ניהל המשיב 10 [לשם] ריכז מידע ותמיכה בנושא גידול קנאביס, אך לא צוין כי מדובר בתמיכה בגידול מסחרי ועולה כי עסק בעיקר בשיח". יחד עם זאת הודגש, כי הענף כלל ערוץ למכירת זרעים וציוד נלווה לגידול סם, כך שמשמעותו "חורגת ממתן מידע ותמיכה גרידא", וכי לשם עצמו ניהל ערוץ יעודי למכירת סמים למנהלי ועובדי טלגראס. נוכח האמור, קבע בית המשפט כי תפקידיו של לשם "נמצאים קרוב לליבת פעילותה הפלילית של טלגראס". בהתאם לכך, עמד בית המשפט על ההבחנות בין עניינו של לשם לבין עניינם של הנאשמים האחרים ששחררו מן המעצר בתנאים, ודחה את טענתו לאפליה בינו לבינם.

מכאן הערר שלפני.

4. לטענת לשם, בניגוד לקביעת בית המשפט המחוזי, ענף המגדלים שאותו ניהל, איננו קרוב לליבת הפעילות הפלילית של טלגראס. לשם סבור, כי ליבת פעילות הארגון היא ענף הסחר, וכי נוכח קביעתו של בית המשפט, לפיה הפעילות בענף שאותו ניהל עסקה "בעיקר בשיח", ולא בסחר, יש להסיק, כי תפקידיו - בדומה לתפקידיהם של ראש ענף דוברות וראש ענף קהילות - ניצבים בשולי פעילותו של הארגון. בהתאם טען לשם, כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהשווה את עניינו לזה של ראש ענף 'בקרת סחר' (להלן: נאשם 7), אשר נעצר עד תום ההליכים בהוראת בית משפט זהבש"פ 4354/19. לדבריו, נאשם 7 נכנס לתפקידו כשנה לפני לשם, והואשם בהפניית לקוחות לסוחר סמים בטלגראס - טענות שאינן מופנות נגד לשם. עניינו של לשם, כך נטען, דומה יותר לזה של ראש הענף החברתי וענף הדוברות, אשר שוחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני בהחלטת השופט ע' פוגלמן בבש"פ 5118/19 אשכנזי נ' מדינת ישראל (15.8.2019) (להלן: בש"פ 5118/19). משכך, ונוכח התסקיר החיובי בעניינו, גרס לשם, כי יש להורות על שחרורו למעצר בית, בהתאם להמלצותיו של שירות המבחן.

5. בדיון שהתקיים לפני ביום 5.9.2019, חזר בא-כוחו של לשם על טענותיו, והדגיש את מאפייניו האישיים של מרשו, אשר מצדיקים לשיטתו את שחרורו לחלופת מעצר. בתוך כך ציין, כי ראש ענף 'קהילות' שוחרר למעצר בית בהסכמה, הגם שעיסוקו ומעמדו דומים לאלה של לשם. עוד הדגיש בא-כוחו של לשם, כי יש להבחין בינו, לבין נאשם 7 אשר היה מעורב באופן מובהק בפעילות של סחר בסמים, והרוויח משכורת גבוהה יותר מזו של לשם. לבסוף, הצביע בא-כוחו של לשם על נאשמים נוספים ששחררו ל'מעצר בית', ביניהם שליחים אשר עסקו באופן ישיר בסחר, ומתכננים

שהיו חיוניים להפעלת הפלטפורמה. ב"כ המשיבה טענה מנגד, כי אין מקום להתערב ולשנות מהחלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענתה, השיח שהתנהל בערוץ המגדלים, שאותו ניהל לשם, התמקד בגידול מסחרי (בניגוד לקביעתו של בית המשפט המחוזי), אשר קשור ישירות לסחר. לפיכך, שלא כמו ראשי ענף הדוברות והענף החברתי, ששחררו לחלופות מעצר, תפקידו של לשם קשור בזיקה ישירה לליבת פעילותו הפלילית של הארגון. עוד הדגישה ב"כ המשיבה, כי לשם עצמו היה מעורב ישירות בסחר בכך שניהל את הערוץ הייעודי למכירת סמים לעובדי ולמנהלי טלגראם. אשר לשליחים ולמתכנתים, אלה אינם שייכים לדרג הניהולי בארגון, ועל כן עניינו של לשם שונה מעניינם. לבסוף ציינה, כי העבירות בהן מואשם לשם ניתנות לביצוע בנקל מכל מחשב, וכי החלופה המוצעת בדמות 'מעצר בית' אינה יכולה להפחית ממסוכנותו באופן מספק. זאת בניגוד, למשל, לפעילותם של השליחים.

6. לאחר שעיינתי בערר, על נספחיו, ושקלתי את טענות הצדדים, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. נקודת המוצא בפרשה זו היא, כי בעלי התפקידים אשר במועד המעצרים השתייכו לדרג הניהולי הגבוה של הארגון, יוותרו במעצר עד תום ההליכים (בש"פ 4354/19, פסקה 22). לצד זאת נקבע, כי יש להתחשב בסוג הפעילות שהיה תחת אחריותו של כל נאשם ונאשם, ולהבחין בין פעילות הקשורה בתיווך לסחר, לבין תפקידים שעניינם "בפן ארגוני פנימי של פעילות הארגון" (בש"פ 5118/19, פסקה 15). אין חולק, כי בעת מעצרו שימש לשם כראש ענף, ומשכך השתייך לדרג הניהולי של טלגראם. אשר לסוג הפעילות, מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה תפקידו של לשם היה קרוב לליבת הפעילות הפלילית של טלגראם. בהתאם, אין בידי לקבל את טענתו של לשם, לפיה תפקידו מצוי "בשולי" פעילות הארגון, בדומה לפעילותם של ענפי הדוברות והקהילות. מכירת הזרעים והסיוע לגידול טומנים בחובם תרומה מובהקת וברורה לפעילות הסחר; לבטח שאין מדובר בתפקידים שעניינם בפן הארגוני הפנימי. יתרה מכך, לשם אף לקח חלק ישיר בפעילות סחר, שעה שניהל את הערוץ הייעודי למנהלים ולעובדים. סבורני אפוא, כי אין במעצרו של לשם משום אפליה בינו לבין נאשמים אשר שוחררו לחלופות מעצר שונות. לגבי מקצתם גם היו שיקולים אינדיבידואליים קשורים למצב רפואי, שהצדיקו שחרור בתנאים.

7. מעבר לכך, כידוע, נוכח הנזק הציבורי החמור שבעבירות סמים, ככלל, בעבירות מסוג זה יש להורות על מעצר עד תום ההליכים (סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). נאשם המבקש לסטות מהכלל האמור, נדרש להראות, כי קיימת חלופה אשר בכוחה להפיג את המסוכנות הנשקפת ממנו. בענייננו, נוכח אופיין הוירטואלי של העבירות, כמו גם היקף ביצוען, החלופה המוצעת אינה מניחה את הדעת, וזאת על אף הרושם החיובי העולה מתסקיר שירות המבחן. היכולת לפקח על פעילות וירטואלית - מוגבלת. בכך, שונה עניינו של לשם מעניינם של השליחים, אשר את פעולתם ניתן לנטרל באמצעות 'מעצר בית' כפי שטענה ב"כ המשיבה. אי לכך, אין מנוס מלהורות על המשך מעצרו של לשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

8. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ב באלול התשע"ט (22.9.2019).

